

**KEBERKESANAN KERJA BERPASUKAN DAN KEPUASAN KERJA
KETUA PANITIA DALAM JABATAN BAHASA DAN SAINS SOSIAL
DI SEKOLAH MENENGAH DAERAH PONTIAN**

SHEK KWAI FUN

**Laporan projek ini dikemukakan sebagai memenuhi
sebahagian daripada syarat penganugerahan
Ijazah Sarjana Pendidikan
(Pengurusan dan Pentadbiran)**

**Fakulti Pendidikan
Universiti Teknologi Malaysia**

2 NOVEMBER, 2007

ABSTRAK

Kerja berpasukan merupakan satu cara kerjasama yang perlu diamalkan di sekolah pada masa kini untuk membantu meningkatkan keupayaan individu dan keberkesanan pengajaran dan pembelajaran. Kajian deskriptif ini bertujuan untuk meninjau tahap keberkesanan kerja berpasukan dalam Jabatan Bahasa dan Jabatan Sains Sosial di sekolah menengah daerah Pontian. Selain itu, kajian ini juga bertujuan melihat tahap perbezaan dan hubungan kepuasan kerja dengan keberkesanan kerja berpasukan dalam kedua-dua jabatan tersebut. Seramai 28 orang Ketua Panitia dari Jabatan Bahasa dan 36 orang Ketua Panitia dari Jabatan Sains Sosial di pilih sebagai responden kajian ini. Instrumen kajian ini menggunakan borang soal selidik yang telah diguna pakai oleh Mohd Anuar (2007) dan Zainorazlin (2001) . Data-data kajian dianalisis menggunakan Perisian *Statistical Package for Social Science (SPSS) Version 13.0 for Windows*. Dapatan kajian menunjukkan tahap keberkesanan kerja berpasukan dan kepuasan kerja dalam Jabatan Bahasa dan Jabatan Sains Sosial adalah tinggi. Analisis ujian-t pula menunjukkan tidak terdapat perbezaan yang signifikan antara keberkesanan kerja berpasukan dan kepuasan kerja antara Jabatan Bahasa dengan Jabatan Sains Sosial. Dapatan juga menunjukkan terdapat hubungan yang signifikan antara keberkesanan kerja berpasukan dengan kepuasan kerja dalam Jabatan Bahasa. Sebaliknya, tidak terdapat hubungan yang signifikan antara keberkesanan kerja berpasukan dengan kepuasan kerja dalam Jabatan Sains Sosial. Berdasarkan kajian ini, beberapa cadangan dikemukakan untuk meningkatkan keberkesanan dan kepuasan kerja berpasukan di sekolah.

ABSTRACT

Teamwork as one of the method co-operation need to be implimentation in school at the nowadays time to assist in upgrading individual potential and effective teaching and learning in schools. The aim of this descriptive study was to look at the level of the effectiveness of teamwork among the language department and science social department from the secondary school in Pontian District. In addition, this study also looks at the differences and relationship between effectiveness of teamwork and level of work satisfaction. The responden of the study consists 28 leaders and 36 leaders from language and science sosial departments. The study instrument used a set of questionnaire which was used by Mohd Anuar (2007) and Zainorazlin (2001). The data of this study was analyzed by using software of Statistical Package for Social Sciences (SPSS) Version 13.0 for Windows. The results study shows that the level of the effectiveness of teamwork and work satisfaction in language department and science social department are high. The t-test analysis showed that there was no significant difference between the effectiveness of teamwork and work satisfaction in language and science social departments. The study also found that there were positive significant relationship between the effectiveness of teamwork and work satisfaction in the language department. But there were no significant relationship between the effectiveness of teamwork and work satisfaction in the science social departments. Based on the findings of this study, several recommendations are forwarded for further enhancement of the effectiveness of teamwork and work satisfaction in schools.

KANDUNGAN

BAB	PERKARA	MUKA SURAT
	PENGAKUAN	ii
	DEDIKASI	iii
	PENGHARGAAN	iv
	ABSTRAK	v
	ABSTRACT	vi
	KANDUNGAN	vii
	SENARAI JADUAL	xi
	SENARAI RAJAH	xiii
	SENARAI LAMPIRAN	xiv
1	PENDAHULUAN	
1.1	Pengenalan	1
1.2	Latar Belakang Masalah	3
1.3	Penyataan Masalah	5
1.4	Objektif Kajian	6
1.5	Persoalan Kajian	7
1.6	Hipotesis Kajian	7
1.7	Kepentingan Kajian	8
1.8	Rasional Kajian	9
1.9	Skop Dan Batasan Kajian	10
1.10	Rangka Konsep Kajian	11

1.11	Definisi Kajian	12
i	Kerja Berpasukan	12
ii	Pasukan Kerja	12
iii	Jabatan	13
iv	Jabatan Bahasa	14
v	Jabatan Sains Sosial	14
vi	Ketua Panitia	14
vii	Kepuasan Kerja	15

2 SOROTAN PENULISAN

2.1	Pengenalan	16
2.2	Konsep kerja Berpasukan	17
2.3	Pasukan Kerja	21
2.4	Kerja Berpasukan Dalam Organisasi Sekolah	22
2.5	Kepentingan Kerja Berpasukan	23
2.6	Keberkesanan Kerja Berpasukan	26
2.7	Kelebihan Kerja Berpasukan	30

3 METODOLOGI

3.1	Pengenalan	33
3.2	Reka Bentuk Kajian	34
3.3	Sampel Kajian	34
3.4	Instrumen Kajian	35
3.5	Analisis Data	39
3.6	Penutup	42

4 DAPATAN KAJIAN

4.1	Pengenalan	43
4.2	Analisis Latar Belakang Responden	44
4.2.1	Jantina Responden	44
4.2.2	Bangsa	45
4.2.3	Pengalaman Menjadi Guru	46
4.2.4	Pengalaman Sebagai Ketua Panitia	47
4.3	Analisis Kerja Berpasukan dalam Jabatan Bahasa dan Jabatan Sains Sosial	48
4.3.1	Tahap Keberkesanan Kerja Berpasukan dan kepuasan dalam Jabatan Bahasa dan Jabatan Sains Sosial	49
4.3.2	Faktor-faktor yang paling menyumbang Keberkesanan Kerja Berpasukan Dalam Jabatan Bahasa Dan Jabatan Sains Sosial Menurut Min	49
a.	Faktor Kepimpinan Yang Efektif	50
b.	Faktor Matlamat Yang Jelas	53
c.	Faktor Komunikasi Berkesan	55
d.	Faktor Penglibatan Dalam Membuat Keputusan	57
e.	Faktor Penyelesaian Masalah	59
f.	Faktor Tanggungjawab Yang Jelas	61
g.	Faktor Hubungan Interpersonal	63
4.3.3	Tahap Kepuasan Kerja dalam Jabatan Bahasa dan Jabatan Sains Sosial	65
4.3.4	Analisis Dapatan Berdasarkan Hipotesis Kajian	68
	Hipotesis 1: Tidak Terdapat Perbezaan Yang Signifikan Antara Keberkesanan Kerja Berpasukan Dalam Jabatan Bahasa Dan Jabatan Sains Sosial	69
	Hipotesis 2: Terdapat Perbezaan Yang Signifikan Antara Keberkesanan Kerja Berpasukan Dalam Jabatan Bahasa Dan Jabatan Sains Sosial	69

Hipotesis 3: Terdapat Hubungan Yang Signifikan Antara Keberkesanan Kerja Berpasukan Dengan Kepuasan Kerja Dalam Jabatan Bahasa Dan Jabatan Sains Sosial	69
--	----

5 PERBINCANGAN, KESIMPULAN DAN CADANGAN

5.1	Pengenalan	71
5.2	Rumusan	72
5.3	Perbincangan Dan Kesimpulan	74
5.3.1	Tahap Keberkesanan Kerja Berpasukan Dalam Jabatan Bahasa Dan Jabatan Sains Sosial	75
5.3.2	Faktor Yang Paling Menyumbang Ke Arah Keberkesanan Pasukan Kerja	76
5.3.3	Tahap Kepuasan Kerja Ketua Panitia Dalam Jabatan Bahasa Dan Jabatan Sains Sosial	83
5.3.4	Perbezaan Keberkesanan Kerja Berpasukan Di Antara Jabatan Bahasa Dan Jabatan Sains Sosial	85
5.3.5	Perbezaan Kepuasan Kerja Di Antara Jabatan Bahasa Dan Jabatan Sains Sosial	87
5.3.6	Hubungan Antara Keberkesanan Kerja dan Kepuasan Kerja Dalam Jabatan Bahasa Dan Jabatan Sains Sosial	88
5.4	Cadangan Kajian	91
5.4.1	Cadangan Tindakan	91
5.4.2	Cadangan Kajian Lanjutan	92
5.5	Penutup	94

BIBLIOGRAFI

LAMPIRAN

SENARAI JADUAL

No. Jadual	Tajuk	Muka Surat
3.1	Bilangan Ketua Panitia Dalam Jabatan Bahasa Dan Jabatan Sains Sosial Di Sekolah Menengah Daerah Pontian	35
3.2	Taburan Soalan Faktor-Faktor Yang menyumbang Ke Arah Kerja Berpasukan Berkesan (Bahagian B)	37
3.3	Taburan Item Kepuasan Kerja (Bahagian C)	38
3.4	Skala Dalam Borang Soal Selidik	38
3.5	Nilai Alpha Reliability Dan Hasil Kajian Rintis	39
3.6	Penggunaan Statistik Menurut Persoalan Dan Hipotesis kajian	40
3.7	Nilai Korelasi Dan Interpretasi Daripada Rowntree (1981)	42
3.8	Niali Tahap Keberkesanan Kerja Berpasukan Dan Kepuasan Kerja	
4.1	Peratus Mengikut Jantina Responden Jabatan Bahasa dan Jabatan Sains Sosial	44
4.2	Peratus Mengikut Bangsa Dalam Jabatan Bahasa Dan Jabatan Sains Sosial	45
4.3	Peratus Mengikut Pengalaman Responden Menjadi Guru Dalam Jabatan Bahasa Dan Jabatan Sains Sosial	46
4.4	Peratus Mengikut Pengalaman Responden Menjadi Ketua Panitia Dalam Jabatan Bahasa Dan Jabatan Sains Sosial	47
4.5	Darjah Keberkesanan Kerja Berpasukan Dan Kepuasan Kerja Dalam Jabatan Bahasa Dan Jabatan Sains Sosial	49
4.6	Faktor-Faktor menyumbang Keberkesanan Kerja Berpasukan Dalam Jabatan Bahasa Dan Jabatan Sains Sosial Menurut Min	50
4.7	Peratus Mengikut Kepimpinan Yang Efektif Dalam Jabatan Bahasa Dan Jabatan Sains Sosial	51
4.8	Peratus Mengikut Matlamat Yang Jelas Dalam Jabatan Bahasa	

	Dan Jabatan Sains Sosial	53
4.9	Peratus Mengikut Komunikasi Berkesan Dalam Jabatan Bahasa Dan Jabatan Sains Sosial	55
4.10	Peratus Mengikut Penglibatan Dalam Membuat Keputusan Dalam Jabatan Bahasa Dan Jabatan Sains Sosial	58
4.11	Peratus Mengikut Penyelesaian Masalah Dalam Jabatan Bahasa Dan Jabatan Sains Sosial	60
4.12	Peratus Mengikut Tanggungjawab Yang Jelas Dalam Jabatan Bahasa Dan Jabatan Sains Sosial	62
4.13	Peratus Mengikut Hubungan Interpersonal Dalam Jabatan Bahasa Dan Jabatan Sains Sosial	64
4.14	Peratus Mengikut Kepuasan Kerja Dalam Jabatan Bahasa Dan Jabatan Sains Sosial	66
4.15	Analisis Ujian t: Perbezaan Keberkesanan Kerja Berpasukan Dan Kepuasan Kerja Dalam Jabatan Bahasa Dan Jabatan Sains Sosial	68
4.16	Hubungan Di Antara Kerja Berpasukan Berkesan Dengan Kepuasan Kerja Ketua Panitia Jabatan Bahasa Dan Jabatan Sains Sosial	70

SENARAI RAJAH

No. Rajah	Tajuk	Muka Surat
1.1	Rangka Konsep Kajian Keberkesanan Kerja Berpasukan dan Hubungannya dengan Kepuasan Kerja Ketua Panitia Dalam Jabatan Bahasa Dan Jabatan Sains Sosial	11
2.1	Suasana Berpasukan Yang Baik Dalam Organisasi	18
2.2	Struktur Pengurusan Kualiti/Produktiviti Dalam Kerja Berpasukan	30

SENARAI LAMPIRAN

LAMPIRAN	Tajuk	Muka Surat
A	Contoh Soal Selidik	105
B	Surat pengesahan status pelajar daripada Fakulti Pendidikan, Universiti Teknologi Malaysia (UTM)	112
C	Analisis Item	113

BAB 1

PENDAHULUAN

1.1 Pengenalan

Pihak pengurusan telah lama mengamalkan kerja berpasukan di sekolah tetapi masih tidak begitu ketara dan terdapat sebahagian guru masih kurang memahami konsepnya. Dekad ke 21 ini menampakkan Kementerian Pelajaran Malaysia (KPM) amat menggalakkan amalan pengurusan yang berkualiti di organisasi di bawahnya. Antara penekanan yang diberikan adalah kerja berpasukan. Melalui kerja berpasukan dalam semua sektor akan dapat meningkatkan produktiviti, interaksi antara ahli dalam pasukan, memberi kepuasan kerja serta dapat bersama menyelesaikan sesuatu masalah yang kompleks. Kerja berpasukan ini sangat penting di laksanakan di peringkat sekolah. Guru-guru tidak boleh bekerja secara individu, terutamanya bagi menyelesaikan kerja-kerja yang rumit. Melalui kerja berpasukan dapat menggalakkan penyataan perasaan, inovasi dan perkembangan fikiran ke arah penciptaan yang lebih kreatif. Malahan, kerja berpasukan juga merupakan salah satu dimensi yang boleh menyumbang ke arah peningkatan kualiti pendidikan. Menurut Hadyn and Mc Donnel (1996) pasukan yang efektif adalah terdiri daripada dua atau lebih individu yang mempunyai matlamat khusus untuk dicapai dan semua ahli terlibat secara aktif untuk merealisasikan matlamat secara usahasama. Kerja berpasukan merupakan suatu unit dalam organisasi yang berinteraksi untuk berkongsi maklumat dan keputusan bagi membantu ahli-ahli pasukan menjalankan tugas dalam ruang sempadan tanggungjawab yang ditetapkan. Ia juga merupakan gabungan usaha, pengetahuan, kemahiran dan kebolehan yang dilakukan secara

sinergi untuk menghasilkan prestasi kerja melebihi input yang dilakukan secara bersendirian. Melalui kerja berpasukan akan membolehkan organisasi meningkatkan hasil tanpa meningkatkan sumber.

Kerja berpasukan juga akan dapat menyatupadukan seluruh kakitangan jabatan atau panitia dalam menjayakan peningkatan kualiti kerja. Kerja berpasukan di sekolah terutamanya di kalangan Ketua Bidang dan Ketua Panitia akan menentukan keberkesanan jabatan berkenaan dan seterusnya menyumbang ke arah peningkatan kualiti kerja dan kualiti pendidikan di kalangan guru serta memberi kepuasan kerja kepada mereka. Kerja berpasukan akan memudahkan pertukaran maklumat dan idea di kalangan Guru Kanan dan Ketua Panitia, mewujudkan perasaan saling mempercayai, mengukuhkan komunikasi dalam jabatan serta menuju ke arah peningkatan kualiti yang berterusan dalam organisasi sekolah.

Kajian-kajian yang lepas telah membuktikan bahawa kerja berpasukan boleh memberi input kepada organisasi sekolah untuk mencapai kejayaan sekolah berasaskan visi dan misi sekolah. Contohnya, kajian Weller (1998) membuktikan peranan kerja berpasukan adalah menuju ke arah kejayaan dalam organisasi sekolah.

Manusia mengharapkan adanya kepuasan dalam kerjanya, kerana kepuasan kerja dapat memberikan kesan yang positif kepada produktiviti, perlakuan kooperatif, kepuasan hidup, dan kesihatan pekerja. Menurut Whether dan Davis dalam Safrizal (2004), kepuasan akan dapat ditingkatkan melalui kerja berpasukan yang berkesan. Salah satu faktor yang dapat mempengaruhi kepuasan kerja guru adalah kepimpinan yang efektif dalam kerja berpasukan, tetapi kualiti seseorang pemimpin tidak menjamin memberi kepuasan kerja kepada orang bawahannya kerana ia amat bergantung pada persepsi dan penerimaan gaya kepimpinan daripada orang bawahannya.

1.2 Latar Belakang Masalah

Di sekolah, ahli dalam sesebuah jabatan mata pelajaran terdiri daripada Ketua Bidang, Ketua-ketua Panitia dan guru-guru mata pelajaran. Jawatankuasa jabatan selalu menjalankan kerja mengikut panitia mata pelajaran masing-masing. Panitia dalam jabatan perlu saling bekerjasama dalam satu pasukan untuk pembangunan mata pelajaran dan meningkatkan mutu akademik sekolah. Merujuk Ismadafaie (2006), ahli-ahli sosiologi mengatakan manusia ialah makhluk sosial dan tiada manusia boleh hidup persendirian. Seseorang individu itu perlu kerja berpasukan, itu sahaja cara kita bekerja. Dalam Jabatan Bahasa dan Jabatan Sains Sosial, kerja berpasukan adalah diperlukan dimana setiap Ketua Panitia merasakan mereka mempunyai tanggungjawab bersama untuk memajukan organisasi sekolah dengan merancang dan melaksanakan pelbagai aktiviti yang berkaitan dengan mata pelajaran serta mengurangkan ketegangan guru. Mereka perlu saling bekerjasama, berkongsi idea, percaya mempercayai untuk memastikan keberkesanan kerja berpasukan terlaksana.

Kerja berpasukan yang efektif di kalangan Ketua Panitia dan guru-guru di sekolah memerlukan pengorbanan kepentingan individu demi keutamaan matlamat dan kepentingan organisasi. Sikap mementingkan diri merupakan salah satu halangan yang besar kepada perkembangan sesebuah organisasi sekolah. Jika seseorang guru mempunyai idea-idea yang bernas tetapi mereka tidak berkongsi dengan rakan-rakan sekerja ataupun seseorang Ketua Panitia merasakan jawatan mereka lebih tinggi dan memandang rendah pada ahli-ahli dibawahnya, maka segala rancangan yang dirancang akan terbantut dan tidak akan tercapai dengan berkesan. Memang dalam Jabatan Bahasa dan Jabatan Sains Sosial, kecemerlangan jabatan tidak boleh bergantung sepenuhnya kepada kecemerlangan individu, ia lebih menekan kepada kecemerlangan berpasukan. Merujuk Weller (1998), kerja berpasukan merupakan asas bagi unit pembelajaran dalam organisasi dan yang boleh belajar dalam organisasi adalah pasukan dan bukan organisasi yang belajar. Jika Jabatan Bahasa dan Jabatan Sains Sosial wujud kesepaduan antara Ketua Panitia, maka mudah bagi jabatan mencapai kejayaan. Dengan itu, amatlah wajar Ketua Panitia perlu memberi perhatian terhadap keberkesanan kerja berpasukan dalam organisasi sekolah.

Dalam usaha merealisasi visi dan misi sekolah, Jabatan Bahasa dan Jabatan Sains Sosial perlu mengamalkan satu pendekatan kerja yang sistematik dan berkesan. Robbins (1994), Kazemark (1991), Mears dan Voehl (1994) telah menyenaraikan beberapa ciri yang perlu wujud dalam kerja berpasukan, iaitu faktor kepimpinan yang efektif, matlamat yang jelas, komunikasi berkesan, penglibatan dalam membuat keputusan dan menyelesaikan masalah. Amalan kerja yang baik dalam jabatan hendaklah menggantikan amalan kerja yang kurang berkesan ataupun diubahsuaikan supaya dapat mencapai ke arah kecemerlangan pendidikan. Kerja berpasukan mempunyai potensi yang besar untuk membantu menyelesaikan masalah Jabatan Bahasa dan Jabatan Sains Sosial dalam konteks perancangan, perkongsian maklumat, penjadualan kerja, kawalan secara kolektif terhadap kadar pelaksanaan kerja, membuat keputusan operasi dan bertindak terhadap masalah dalam jabatan sendiri ataupun dari jabatan luar bagi tujuan meningkatkan keberkesanan pengurusan Jabatan Bahasa dan Jabatan Sains Sosial di sekolah.

Ketua Panitia dalam Jabatan Bahasa dan Jabatan Sains Sosial selalu memandang dan memikirkan perubahan dibuat sebagai beban kerja. sebaliknya, semua Ketua Panitia hendaklah berganding bahu dan berusaha membentuk satu kerja berpasukan yang kuat bagi mencapai wawasan, matlamat dan objektif sekolah. Roald *et.al.* dalam Tee (2003) menyatakan bahawa perubahan yang berlaku di sesebuah sekolah merupakan suatu proses keperluan dan harus dihadapi supaya dapat mempertingkatkan kecekapan kerja dan mencapai matlamat akhirnya.

Mengikut dapatan kajian Razali (1999), didapati bahawa pekerja yang mempunyai kadar tekanan yang rendah mengalami tahap kepuasan kerja yang tinggi. Kerja berpasukan amat sesuai diterapkan dalam Jabatan Bahasa dan Jabatan Sains Sosial di sekolah supaya boleh meringankan beban tugas Ketua Panitia melalui pembahagian tugas seterusnya dapat menghilangkan tekanan serta meningkatkan tahap kepuasan kerja. Hasrat dan perancangan Kementerian Pelajaran Malaysia dalam sistem pendidikan semakin bertambah, maka tugas Guru Kanan, Ketua Panitia dan guru juga semakin bertambah. Kerja berpasukan akan meringankan beban Ketua Panitia dalam Jabatan Bahasa dan Jabatan Sains Sosial, terutamanya dengan bekerjasama melaksanakan dasar-dasar kerajaan di sekolah. Jabatan Bahasa dan Jabatan Sains Sosial harus menggunakan kelebihan kerja berpasukan untuk

menyelesaikan kekangan atau masalah dalam organisasi supaya dapat membentuk satu sistem kerja berpasukan yang mantap dan berkesan. Keberkesanan kerja berpasukan akan sentiasa meningkatkan mutu pendidikan di tahap yang lebih tinggi.

Kerja secara berpasukan dalam Jabatan Bahasa dan Jabatan Sains Sosial sekolah sedikit sebanyak dapat memberi input kepada pencapaian visi dan misi sekolah seterusnya ke arah pencapaian matlamat sekolah. Kerjasama dan sokongan antara satu sama lain amat penting untuk mengerakkan visi dan misi pendidikan negara dalam usaha mencapai Falsafah Pendidikan Negara dan Wawasan 2020.

1.3 Pernyataan Masalah

Bagi membentuk pasukan kerja yang efektif merupakan satu agenda yang menjadi keutamaan pihak pengurusan sekolah. Isu-isu pendidikan tidak lagi hanya berkaitan dengan sistem pendidikan dan persekolahan, tetapi juga melibatkan pelbagai faktor lain yang mempengaruhi kualiti pendidikan. Oleh itu, pendekatan pengurusan sekolah haruslah bersifat holistik, iaitu melibatkan semua pihak dan dibuat secara berterusan. Oleh yang demikian, kerja secara berpasukan amat penting diamalkan di sekolah untuk menentukan kejayaan sesebuah sekolah.

Berdasarkan kenyataan yang dikemukakan dalam latar belakang masalah, kajian ini dijalankan dengan tujuan mengkaji faktor-faktor yang mempengaruhi keberkesanan sesebuah kerja berpasukan antara Ketua Panitia mengikut keutamaan dalam Jabatan Bahasa dan Jabatan Sains Sosial. Keberkesanan kerja berpasukan bergantung kepada ahli pasukan bersemangat untuk bekerjasama, menerima dan menggunakan kekuatan yang ada pada setiap ahli dalam pasukan, dan sentiasa memberikan galakan antara sesama mereka dalam menjalankan tugas masing-masing. Setiap ahli perlu memberi perhatian yang sepenuhnya kepada matlamat yang telah ditetapkan dan mereka perlu juga mengambil berat dan prihatin terhadap sesama ahli dalam pasukan mereka.

Selain daripada itu, aspek yang perlu diberi perhatian ialah kepuasan kerja yang merupakan kesan daripada keberkesanan kerja berpasukan. Kajian ini akan melihat sejauh mana elemen-elemen keberkesanan dapat meningkatkan keberkesanan kerja berpasukan dalam Jabatan Bahasa dan Jabatan Sains Sosial. Di samping itu, kajian ini juga akan melihat sejauh mana hubungan dan perbezaan antara keberkesanan kerja berpasukan dan tahap kepuasan kerja Ketua Panitia dalam Jabatan Bahasa dan Jabatan Sains Sosial.

Penilaian keberkesanan kerja berpasukan dan kepuasan kerja antara Ketua Panitia dalam jabatan adalah penting, kerana pengumpulan maklumat dari Ketua Panitia bukan sahaja penting untuk penambahbaikan sekolah secara berterusan, bahkan juga menggambarkan kepimpinan Guru Kanan melibatkan tenaga Ketua Panitia dalam usaha pembangunan keputusan mata pelajaran sekolah menuju ke arah kecemerlangan. Guru Kanan dan Ketua Panitia perlu dapat mengenal pasti sejauh mana keberkesanan kerja berpasukan yang sedia wujud dalam sekolah, supaya langkah-langkah penambahbaikan boleh dilakukan.

1.4 Objektif Kajian

Secara umumnya, kajian ini bertujuan melihat keberkesanan kerja berpasukan dan kepuasan kerja Ketua Panitia dalam Jabatan Bahasa dan Sains Sosial di sekolah menengah daerah Pontian. Secara khususnya, objektif kajian adalah untuk:

- i. mengenal pasti tahap keberkesanan kerja berpasukan dalam Jabatan Bahasa dan Jabatan Sains Sosial di sekolah menengah.
- ii. mengenal pasti tahap kepuasan kerja Ketua Panitia dalam Jabatan Bahasa dan Jabatan Sains Sosial di sekolah menengah.
- iii. mengenal pasti faktor-faktor yang paling menyumbang ke arah keberkesanan kerja berpasukan dalam Jabatan Bahasa dan Jabatan Sains Sosial.
- iv. melihat perbezaan keberkesanan kerja berpasukan di antara Jabatan Bahasa dan Jabatan Sains Sosial.

- v. melihat perbezaan kepuasan kerja di antara Jabatan Bahasa dengan Jabatan Sains Sosial.
- vi. melihat hubungan antara keberkesanan kerja berpasukan dengan kepuasan kerja dalam Jabatan Bahasa dan Jabatan Sains Sosial.

1.5 Persoalan Kajian

- i. Apakah tahap keberkesanan kerja berpasukan dan tahap kepuasan kerja Ketua Panitia dalam Jabatan Bahasa dan Jabatan Sains Sosial ?
- ii. Apakah faktor-faktor yang paling menyumbang kepada keberkesanan kerja berpasukan dalam Jabatan Bahasa dan Jabatan Sains Sosial ?
- iii. Adakah terdapat perbezaan keberkesanan kerja berpasukan antara Jabatan Bahasa dengan Jabatan Sains Sosial ?
- iv. Adakah terdapat perbezaan kepuasan kerja antara Jabatan Bahasa dengan Jabatan Sains Sosial ?
- v. Adakah terdapat hubungan antara keberkesanan kerja berpasukan dengan kepuasan kerja dalam Jabatan Bahasa dan Jabatan Sains Sosial ?

1.6 Hipotesis Kajian

- Ho 1. Tidak terdapat perbezaan yang signifikan antara keberkesanan kerja berpasukan dalam Jabatan Bahasa dan Jabatan Sains Sosial.
- Ho 2. Terdapat perbezaan yang signifikan antara kepuasan kerja dalam Jabatan Bahasa dan Jabatan Sains Sosial.
- Ho 3. Terdapat hubungan yang signifikan antara keberkesanan kerja berpasukan dengan kepuasan kerja dalam Jabatan Bahasa dengan Jabatan Sains Sosial.

1.7 Kepentingan Kajian

Segala dapatan kajian ini diharapkan akan dapat memberi gambaran berhubung kerja secara pasukan dan sedikit sebanyak akan menjadi input kepada pelaksanaan kerja berpasukan dalam jabatan-jabatan lain. Harapkan berdasarkan kajian ini akan memberi manfaat kepada pihak-pihak yang mempunyai minat dan kecenderungan dalam bidang berkaitan kerja berpasukan dan kepuasan kerja di sekolah.

Penemuan kajian ini juga diharap dapat membantu Pengetua sekolah dan guru-guru serta seluruh staf untuk memperbaiki dan mempertingkatkan tahap kesedaran sedia ada serta memainkan peranan masing-masing secara bijak dalam peningkatan kualiti pengurusan khususnya di sekolah-sekolah menengah daerah Pontian.

Kajian ini diharap dapat menyumbang kepada pembuat dasar Kementerian Pelajaran Malaysia bagi meningkatkan prestasi pentadbiran pendidikan sesebuah sekolah. Kajian ini juga boleh membantu mengenal pasti masalah berkait dengan kerja berpasukan. Maklumat-maklumat ini diharapkan dapat membantu menjawab persoalan-persoalan yang timbul di kalangan para guru, pentadbir, ibu bapa dan masyarakat tentang kerja berpasukan dan kepuasan kerja dikalangan Ketua Bidang dan Ketua Panitia. Dapatan kajian boleh digunakan oleh pihak Kementerian Pelajaran untuk meninjau pencapaian kualiti pengurusan sekolah dengan memberi perhatian khusus diberi kepada aspek pelaksanaan dalam pengurusan Jabatan mata pelajaran.

Kajian ini juga boleh digunakan untuk merancang kursus dalam perkhidmatan yang diperlukan oleh guru di samping memberi peluang kepada ketua pasukan untuk memberikan pandangan positif khususnya ke arah pengajaran dan pembelajaran yang berkualiti. Pengurus-pengurus pendidikan di sekolah, Pejabat Pendidikan Daerah dan Jabatan Pendidikan Negeri boleh merancang tindakan susulan yang sesuai dalam membantu serta membimbing warga sekolah

melaksanakan serta membimbing warga sekolah melaksanakan pasukan kerja dengan berkesan.

Pasukan kerja yang berkesan akan menambahbaik lagi pengurusan yang berkesan, dinamik serta dapat beri kepuasan dan motivasi kepada guru, khususnya Ketua Panitia dalam Jabatan. Dengan kefahaman dan kesedaran yang tinggi ini akan menghasilkan suasana budaya kerja cemerlang dan seterusnya berjaya mencapai objektif, visi dan misi sekolah dan membangunkan sistem pendidikan yang berkualiti bertaraf dunia.

1.8 Rasional Kajian

Sebuah sekolah yang cemerlang memerlukan kakitangan yang berkeupayaan, bermotivasi dan kreatif dalam melaksanakan tugas. Jabatan dan panitia di sekolah berperanan sebagai medium mengabungkan kemahiran dan pengetahuan untuk mencapai kejayaan dalam memberikan pendidikan berkualiti. Penghasilan kuasa sinergi secara positif serta perkongsian maklumat antara ahli pasukan kerja dapat menghasilkan momentum kerja yang lebih kuat. Di samping itu, pemberian pendidikan berkualiti, kerjasama dan usahasama serta penggabungan inovasi secara kolektif membolehkan guru-guru memantapkan kemahiran untuk memajukan diri. Konsep pembentukan pasukan kerja perlu dilaksanakan kerana ia merupakan cara yang terbaik dalam meningkatkan lagi kecekapan kerja dan kualiti pengurusan di sekolah.

Kerja berpasukan mampu meningkatkan tahap pengetahuan, kemahiran dan keupayaan guru-guru yang melakukan kerja secara kolaboratif. Ia mampu juga meningkatkan produktiviti mereka. Sehubungan itu, kajian tentang kepimpinan Guru Kanan dan Ketua Panitia adalah penting bagi pembangunan pasukan kerja berkesan secara berterusan. Ini telah memberi dorongan kepada pengkaji untuk meninjau lebih mendalam tentang aspek pengurusan Guru Kanan dalam kerja berpasukan di sekolah.

Kerjasama antara para pendidik dan pihak pengurusan sekolah akan merealisasikan pencapaian matlamat sekolah, seterusnya Falsafah Pendidikan Kebangsaan. Kerjasama secara berpasukan di kalangan pihak pengurusan dan guru serta seluruh organisasi sekolah bukanlah mudah untuk dicapai dan keadaan sedemikian memerlukan pengorbanan kepentingan individu demi keutamaan

matlamat dan kepentingan organisasi. Oleh itu, amatlah wajar diberi perhatian terhadap kerja berpasukan dalam organisasi sekolah dan keberkesanan pengaplikasian kerja berpasukan oleh pihak yang terlibat terutamanya di sekolah.

1.9 Skop Dan Batasan Kajian

Skop kajian ini adalah tertumpu kepada persepsi Ketua Panitia terhadap keberkesanan kerja berpasukan di antara Jabatan Bahasa dan Jabatan Sains Sosial yang berhubungan kait dengan kepuasan kerja yang diperolehi.

Dapatan kajian ini terbatas kepada sekolah menengah di daerah Pontian sahaja. Kajian ini hanya melalui persepsi Ketua Panitia Jabatan Bahasa dan Jabatan Sains Sosial yang dipilih secara rawak. Oleh itu, data terkumpul bergantung pada kejujuran responden dan terhadap Ketua Panitia Jabatan Bahasa dan Jabatan Sains Sosial sekolah menengah sahaja, keesahan dan kebolehpercayaan sangat bergantung kepada keikhlasan dan kejujuran jawapan responden maka tidak mewakili keseluruhan populasi Ketua Panitia sekolah menengah di seluruh daerah Pontian. Kajian ini juga terhad kepada beberapa Jabatan Bahasa dan Jabatan Sains Sosial di sekolah menengah daerah Pontian sahaja.

Kajian ini hanya dijalankan di kalangan Ketua Panitia Jabatan Bahasa dan Jabatan Sains Sosial di sebelas buah sekolah menengah kebangsaan sahaja. Hanya Ketua Panitia yang berkenaan menjadi sampel kajian. Ketua Panitia yang menjawab soal selidik yang dikemukakan dan penilaian mereka terhadap Guru Kanan masing-masing mengikut situasi tempat kerja mereka dan kemungkinan dipengaruhi juga oleh kepentingan peribadi.

1.10 Rangka Konsep Kajian

Kerangka kajian ini adalah seperti yang dijelaskan dalam rajah di bawah:



Rajah 1.1: Kerangka Konsep Kajian Keberkesanan Kerja Berpasukan Dan Hubungannya Dengan Kepuasan Kerja Ketua Panitia Dalam Jabatan Bahasa Dan Jabatan Sains Sosial

1.11 Definisi Kajian

Definisi kajian terdiri daripada definisi istilah dan definisi operasi. Kesemua definisi yang diterangkan pada bahagian ini adalah berdasarkan kesesuaian kajian yang dijalankan.

i) Kerja Berpasukan

Menurut Ab Aziz (2003), kerja berpasukan adalah gabungan sebilangan individu yang mempunyai kompetensi yang saling bergantung sama ada dari segi keupayaan, kepakaran, kemahiran dan pengetahuan. Mereka masing-masing mempunyai akauntabiliti dan komitmen terhadap prestasi pasukan serta bersedia melaksanakan tugas yang mencabar. Merujuk Zainal Ariffin (1998), pasukan kadangkala dikenali sebagai kelompok atau kumpulan yang bekerjasama untuk mencapai matlamat spesifik jabatan atau organisasi.

Merujuk Saari (1991), kerja berpasukan ialah sesuatu kumpulan yang melaksanakan tugas bersama-sama, ia berfungsi sebagai sebuah pasukan dan berusaha untuk mewujudkan keadaan kerjasama. Dalam kajian ini, kerja berpasukan adalah merujuk kepada kerja berpasukan Ketua Panitia dalam Jabatan Bahasa dan Jabatan Sains Sosial di sekolah menengah kebangsaan Pontian.

ii) Pasukan Kerja

Pasukan kerja dikatakan sebagai satu set struktur hubungan interpersonal dalam usaha mencapai matlamat yang sudah ditetapkan. Ia juga merujuk kepada sekumpulan individu yang kongsi matlamat dan kerja serta kemahiran setiap ahli sesuai dan perlu kepada ahli lain dalam pasukan. Lussier dan Achua (2001) mendefinisikan pasukan kerja sebagai satu pemahaman dan komitmen antara semua ahli dalam pasukan ke arah pencapaian matlamat pasukan itu sendiri. Dalam konteks

kajian ini, pasukan kerja bermaksud pasukan kerja yang wujud di sekolah berbentuk pasukan fungsi yang diwujudkan untuk memenuhi tuntutan struktur organisasi seperti panitia mata pelajaran, bidang mata pelajaran atau dalam bentuk jawatan kuasa.

Pasukan adalah sebuah kumpulan kualiti. Pasukan dibentuk berdasarkan pengetahuan, pengalaman serta status dan bukannya berdasarkan kebolehan individu untuk bekerja bersama-sama (Tengku Abd. Aziz, 1999). Pasukan kerja di sekolah dibentuk untuk melaksanakan sesuatu tugas atau program dalam jangka waktu pendek atau panjang berdasarkan kehendak program atau aktiviti. Pasukan kerja merupakan kumpulan individu yang bekerjasama untuk mencapai satu matlamat bersama. Maka, pasukan kerja bergabung untuk mencapai matlamat organisasi dan kepentingan individu diketepikan (Lussier, NR., 1998).

Dalam kajian ini, pasukan kerja yang dipilih ialah Jabatan Bahasa dan Jabatan Sains Sosial yang terdapat di sekolah menengah daerah Pontian. Panitia mata pelajaran ialah pasukan guru yang mengajar mata pelajaran tertentu berpadu tenaga untuk membantu sekolah dalam urusan kurikulum dan kokurikulum mengikut mata pelajaran masing-masing serta berusaha mempertingkatkan pencapaian prestasi mata pelajaran tersebut. Setiap panitia akan diketuai oleh Ketua Panitia yang bidang tugasnya merangkumi kurikulum dan kokurikulum mata pelajaran tersebut di bawah Penolong Kanan dan Pengetua.

iii) Jabatan

Menurut Kamus Dewan Keempat (2005), jabatan bermaksud bahagian daripada pentadbiran dan lain-lain yang mengurus tugas-tugas tertentu, kedudukan rasmi (dalam pemerintahan, pentadbiran, organisasi, dan lain-lain). Biasanya terdapat empat jabatan dalam carta organisasi kurikulum sekolah iaitu Jabatan Bahasa, Jabatan Sains Sosial, Jabatan Sains dan Matematik serta Jabatan Teknik dan Vokasional. Setiap jabatan terdiri daripada beberapa mata pelajaran yang berkaitan dengan jabatan tersebut. Jabatan ini adalah diketuai oleh seorang Ketua Bidang dan

dibantu oleh Ketua-ketua Panitia mata pelajaran. Dalam kajian ini, Jabatan adalah ditakrifkan sebagai jawatankuasa yang terdiri daripada Ketua-ketua Panitia dalam Bidang Bahasa dan Bidang Sains Sosial di sekolah menengah daerah Pontian.

iv) Jabatan Bahasa

Jabatan Bahasa dibentuk untuk keberkesanan pengajaran berbagai-bagai mata pelajaran bahasa. Jabatan Bahasa diketuai oleh Ketua Bidang Bahasa (seorang Guru Kanan bahasa yang berpengalaman) dan Ketua-ketua Panitia mata pelajaran. Ketua Panitia akan mengetuai kumpulan guru yang mengajar sesuatu mata pelajaran di sekolah. Mata pelajaran yang di bawah Jabatan Bahasa ialah Bahasa Melayu, Bahasa Inggeris, Bahasa Cina, Bahasa Tamil dan Bahasa Arab. Mesyuarat-mesyuarat diadakan dari semasa ke semasa untuk menentukan pelaksanaan dan perjalanan aktiviti yang dirancang itu berjalan dengan lancar dan teratur.

v) Jabatan Sains Sosial

Jabatan Sains Sosial juga dibawah pimpinan seorang Guru Kanan mata pelajaran Sains Sosial yang dinamakan Ketua Bidang Sains Sosial dan dibantu oleh Ketua-ketua Panitia dan guru-guru yang mengajar mata pelajaran sains sosial. Mata pelajaran di bawah Jabatan Sains Sosial ialah Pendidikan Islam, Pendidikan Moral, Sejarah, Pendidikan Seni, Geografi, Sivik, Pendidikan Jasmani dan Kesihatan.

vi) Ketua Panitia

Menurut Omardina (1998), Ketua Panitia ialah orang yang dilantik dari kalangan guru-guru yang berpengalaman mengajar sesuatu mata pelajaran. Ketua

Panitia berperanan untuk mengembangkan semua tenaga pengajar dalam menyelaraskan aktiviti dan tugas.

Dalam kajian ini Ketua Panitia adalah merujuk kepada Ketua Panitia dalam Jabatan Bahasa dan Jabatan Sains Sosial. Ketua Panitia Mata Pelajaran secara langsung dipertanggungjawab memastikan panitia tersebut berjalan lancar dan berfungsi mengikut objektif dan garis panduan yang telah ditetapkan. Tugas dan tanggungjawab Ketua Panitia disenaraikan dalam Buku Panduan Tugas Guru yang disediakan oleh pihak sekolah berdasarkan panduan Kementerian Pelajaran Malaysia. Penjelasan tugas dan bidang kerja Ketua Panitia memerlukan daya kepimpinan yang tinggi dan komitmen antara ahli pasukan bagi meneruskan kelancaran panitia berfungsi.

vii) Kepuasan Kerja

Menurut Kamus Dewan (1997), mentakrifkan kepuasan kerja sebagai perihalan puas, kelegaan, kenikmatan, atau kesenangan apabila melakukan sesuatu usaha (kegiatan, urusan) yang bertujuan untuk menghasilkan (menyelesaikan, menyediakan dan sebagainya) sesuatu. Vroom (1964) mendefinisikan kepuasan kerja sebagai suatu usaha dan proses membandingkan keperluan seseorang individu pekerja yang dihayati dan diperlukan dalam tugas atau kerjanya.

Pengkaji Mahmood Nazar (2001) pula menyatakan kepuasan kerja bermakna sikap dan perasaan positif yang ada pada pekerja terhadap kerja-kerja yang mereka lakukan. Kepuasan kerja ini bergantung kepada beberapa faktor dan kepuasan kerja adalah amat berbeza di antara satu pekerja dengan pekerja lain. Dalam konteks kajian ini, kepuasan kerja merujuk kepada rasa puas hati Ketua Panitia dalam kerja berpasukan Jabatan Bahasa dan Jabatan Sains Sosial.